

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Державний заклад «ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО»

**Навчально-науковий інститут природничо-математичних наук,
інформатики та менеджменту**

Кафедра освітнього менеджменту та публічного управління

Кваліфікаційна робота бакалавра

**ЗВ'ЯЗКИ З ГРОМАДСЬКІСТЮ В ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНУ ПУБЛІЧНОЇ
АДМІНІСТРАЦІЇ (НА ПРИКЛАДІ ОДЕСЬКОЇ РАЙОННОЇ РАДИ)**

Виконала: здобувачка

освітнього ступеня бакалавра

денної форми навчання

ОПП «Публічне управління та адміністрування»

спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування»

КЮРКЧЮ Евеліна Віталіївна

Науковий керівник:

доктор політичних наук, професор

ДОЛЖЕНКОВ Олег Олександрович

Одеса – 2026

Кюркчю Е. В. Зв'язки з громадськістю в діяльності органу публічної адміністрації (на прикладі Одеської районної ради): кваліфікаційна (бакалаврська) робота : 281 Публічне управління та адміністрування / Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського». Кафедра освітнього менеджменту та публічного управління. Кер. роботи : О. О. Долженков, д-р політ. наук, професор. Одеса, 2026. 55 с.

Анотація

Досліджено теоретико-правові засади та практику організації зв'язків з громадськістю в Одеській районній раді. Проаналізовано нормативно-правову базу; обґрунтовано, що найефективнішою є двостороння симетрична модель PR. Виявлено відсутність окремого PR-підрозділу, проблеми вебсайту, нерегулярну реєстрацію звернень до депутатів, ситуативну взаємодію зі ЗМІ та громадськими організаціями. Запропоновано чотири напрями вдосконалення: оптимізація структури, модернізація сайту, розвиток дистанційних форм комунікації та методичне забезпечення.

Ключові слова: зв'язки з громадськістю, місцеве самоврядування, комунікація, звернення громадян, публічне управління.

ЗМІСТ

ВСТУП	4
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ОРГАНІЗАЦІЇ ЗВ'ЯЗКІВ З ГРОМАДСЬКІСТЮ В СИСТЕМІ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ	7
1.1. Теоретичні основи зв'язків з громадськістю в діяльності органів публічної влади	7
1.2. Особливості організації зв'язків з громадськістю в органах місцевого самоврядування	14
1.3. Специфіка комунікаційної діяльності місцевих рад як представницьких органів	19
Висновки з першого розділу	22
РОЗДІЛ 2. ЗВ'ЯЗКИ З ГРОМАДСЬКІСТЮ В ДІЯЛЬНОСТІ ОДЕСЬКОЇ РАЙОННОЇ РАДИ ТА НАПРЯМИ ЇХ УДОСКОНАЛЕННЯ	23
2.1. Організаційно-функціональні засади діяльності Одеської районної ради у сфері комунікацій	23
2.2. Практика взаємодії з громадськістю та оцінка її ефективності	27
2.3. Проблемні аспекти та напрями вдосконалення системи зв'язків з громадськістю	34
Висновки з другого розділу	38
ВИСНОВКИ	39
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	42
ДОДАТКИ	47

ВСТУП

Актуальність дослідження. У сучасних умовах розвитку демократичного врядування особливого значення набуває якість комунікації між органами публічної адміністрації та громадськістю. Від того, наскільки відкрито, системно й професійно вибудовуються зв'язки з громадськістю, залежить рівень довіри до влади, ефективність реалізації управлінських рішень і стабільність соціального середовища. Публічна адміністрація вже не сприймається як закрита бюрократична система – суспільство очікує прозорості, доступності інформації та реального діалогу. У результаті комунікаційна діяльність перестає бути допоміжною функцією і перетворюється на стратегічний напрям діяльності органів місцевого самоврядування.

Особливої актуальності ця проблема набуває в умовах реформування системи публічного управління в Україні та процесів децентралізації, у результаті яких органи місцевого самоврядування отримали розширенні повноваження і підвищений рівень відповідальності перед територіальними громадами. За таких обставин зростає значення професійної організації зв'язків з громадськістю як інструменту формування довіри, налагодження партнерських відносин із населенням та забезпечення участі громадян у прийнятті управлінських рішень. Недостатній рівень комунікації, формалізований підхід до інформування або ігнорування запитів громадян здатні спричинити соціальну напругу та зниження авторитету органу влади. Саме тому дослідження зв'язків з громадськістю в діяльності органу публічної адміністрації є своєчасним і необхідним.

Аналіз наукових джерел свідчить про наявність значної кількості праць, присвячених питанням публічного управління, комунікаційної політики, відкритості влади та PR-технологій у державному секторі. Зокрема, теоретичні підходи до визначення сутності зв'язків з громадськістю, моделі комунікації,

принципи інформаційної політики органів влади розглянуто у працях О. М. Шевченка, В. А. Гапоненка, В. А. Рихліка, О. В. Гарматюка та інших науковців. Водночас переважна частина досліджень має загальнотеоретичний характер або стосується центральних органів виконавчої влади. Питання організації зв'язків з громадськістю на рівні районних рад, з урахуванням конкретних управлінських практик і локального контексту, висвітлено фрагментарно. Це дозволяє виділити напрям дипломного дослідження як проблему вдосконалення комунікаційної діяльності органу місцевого самоврядування на прикладі Одеської районної ради.

З огляду на зазначене, дослідження спрямоване на комплексний аналіз існуючої системи зв'язків з громадськістю в діяльності районної ради, виявлення її сильних і слабких сторін, а також визначення перспектив удосконалення з урахуванням сучасних вимог до публічного врядування. Критичне осмислення наявних підходів і порівняння їх із практикою конкретного органу дозволяє поглибити наукові уявлення про механізми комунікації на місцевому рівні.

Об'єктом дослідження визначено процес організації та функціонування зв'язків з громадськістю в системі публічного управління.

Предметом дослідження є зв'язки з громадськістю в діяльності органу публічної адміністрації (на прикладі Одеської районної ради).

Мета дослідження полягає в комплексному аналізі теоретичних засад і практики організації зв'язків з громадськістю в діяльності районної ради та обґрунтуванні напрямів їх удосконалення.

Для досягнення поставленої мети визначено такі завдання:

- вивчити теоретичні основи зв'язків з громадськістю в системі публічного управління;
- проаналізувати нормативно-правове забезпечення комунікаційної діяльності органів місцевого самоврядування;
- встановити основні інструменти та форми взаємодії органів влади з громадськістю;

- проаналізувати організацію зв'язків з громадськістю в діяльності Одеської районної ради;
- оцінити ефективність наявної комунікаційної практики;
- обґрунтувати напрями вдосконалення системи зв'язків з громадськістю в досліджуваному органі.

У дослідженні використано комплекс *методів*, що відповідають його меті та завданням. Застосовано аналіз і синтез для опрацювання теоретичних джерел; порівняльний метод – для співставлення різних підходів до організації PR-діяльності; системний підхід – для розгляду комунікацій як цілісного механізму; метод узагальнення – для формулювання висновків; аналіз документів – для вивчення внутрішніх нормативних актів і матеріалів офіційного вебсайту районної ради. Вибір методів зумовлено специфікою об'єкта та предмета дослідження, а також поставленими завданнями.

Базою дослідження виступила Одеська районна рада, зокрема її офіційні документи, інформаційні матеріали, публікації на вебресурсах і у відкритих джерелах. Практичний аналіз здійснено шляхом вивчення реальних управлінських процесів і механізмів організації комунікації з громадськістю, а також на основі узагальненої інформації, отриманої під час спілкування з працівниками, відповідальними за комунікаційну діяльність ради.

Практичне значення одержаних результатів полягає в можливості використання сформульованих пропозицій для вдосконалення комунікаційної політики органу місцевого самоврядування. Запропоновані напрями оптимізації роботи з громадськістю можуть бути впроваджені в діяльність районної ради з метою підвищення рівня відкритості, прозорості та довіри населення. Внаслідок цього очікується зміцнення партнерських відносин між органом влади та територіальною громадою.

Структура роботи: вступ, два розділи, висновки, список використаних джерел та додатки. Загальний обсяг роботи становить 55 сторінок.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ОРГАНІЗАЦІЇ ЗВ'ЯЗКІВ З ГРОМАДСЬКІСТЮ В СИСТЕМІ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ

1.1. Теоретичні основи зв'язків з громадськістю в діяльності органів публічної влади

У сучасних умовах розвитку демократичного суспільства особливого значення набуває ефективна взаємодія між органами публічної влади та громадськістю. Рівень суспільної довіри та результативність управлінських рішень безпосередньо залежить від відкритості, прозорості та інтенсивності комунікації державних органів. Зв'язки з громадськістю (PR), як невід'ємний елемент публічного адміністрування виступають ключовим інструментом забезпечення такої взаємодії.

Функціональне призначення PR у публічному секторі не обмежується лише односторонньою інформованістю громадян. Воно охоплює налагодження каналів зворотного зв'язку, моніторинг і врахування громадської думки, а також формування позитивного іміджу органів публічної влади. З огляду на це, виникає об'єктивна потреба у комплексному аналізі сутності, функцій та принципів реалізації зв'язків з громадськістю в діяльності органів публічної влади.

Насамперед доцільно розглянути сутність поняття «зв'язки з громадськістю». У науковій літературі існує багато підходів до визначення поняття «зв'язки з громадськістю», що зумовлено різноманітним та складним характером цього явища. Для узагальнення цих підходів доцільно звернутися до трактування, наведеного в Енциклопедії державного управління. Тут зв'язки з громадськістю (англ. Public Relations – PR, де public – громадськість, relations – зв'язки), визначаються як діяльність, спрямована на досягнення взаєморозуміння між організаціями (урядовими структурами, підприємствами, політичними

партіями, громадськими організаціями) та громадськістю, а також як наукова дисципліна, що обґрунтовує необхідність такої діяльності та розробляє її технологію [6, с. 233]. Таке загальне теоретичне підґрунтя знаходить своє відображення у працях дослідників, які вбачають у PR інструмент формування високого рівня інституційної довіри. Зокрема, С. А. Пушняк акцентує на тому, що зв'язки з громадськістю постають передусім як процес системного інформування громадськості про діяльність владних інституцій [30, с. 106]. На думку дослідника, надання цільової інформації про діяльність органу влади створює сприятливі умови для подальшої комунікації. Однак саме по собі інформування є лише необхідною передумовою, а не кінцевою метою взаємодії.

Водночас у сфері публічного адміністрування PR-діяльність набуває більш прикладного та стратегічного значення. О. С. Телетов обґрунтовує тезу, що у цьому контексті PR виступає не стільки засобом маніпулятивного впливу, скільки інструментом довгострокового впливу на урядовців, партнерів, підлеглих та громадськість [35, с. 135]. Такий підхід, на думку дослідника, сприяє підвищенню ефективності управління, зміцненню авторитету лідера та формуванню позитивного іміджу.

Отже, систематизуючи наведені підходи, зв'язки з громадськістю в системі публічного управління слід розуміти як цілеспрямовану діяльність органів влади, спрямовану на встановлення та підтримання ефективної взаємодії з громадськістю, інформування населення, врахування громадської думки та формування довіри до органів публічної влади. Саме таке розуміння видається найбільш релевантним у контексті цього дослідження, оскільки воно акцентує не лише на інформуванні як односторонньому процесі, а й на двосторонньому характері комунікації – що є принциповим для органів місцевого самоврядування, які діють в інтересах конкретної територіальної громади.

Враховуючи зазначене, логічним є визначення мети та завдань зв'язків з громадськістю, які реалізуються у процесі діяльності органів публічної влади. Узагальнюючи підходи таких дослідників, як О. С. Телетова та Н. О. Агафонові,

основною метою зв'язків з громадськістю в публічному управлінні є встановлення тривалих довірчих відносин між владою та громадянами [30, с. 135; 1, с. 28]. На думку авторів, цей процес передбачає цілеспрямований вплив на громадську думку з метою підтримки урядових ініціатив та формування іміджу компетентного керівництва, здатного ефективно виконувати свої управлінські функції. Зрештою, зв'язки з громадськістю постають як інструмент для встановлення конструктивного діалогу та гармонізації інтересів громадян із законодавчо визначеними цілями владних інституцій.

Для досягнення зазначеної мети необхідно впроваджувати конкретні завдання, що визначають зміст та напрями PR-діяльності у публічному управлінні. До пріоритетних завдань доцільно віднести:

- забезпечення системної прозорості: регулярне та повне інформування громадян про стратегічні цілі, поточні рішення та результати діяльності органів влади;

- моніторинг та аналіз громадської думки: вивчення громадської думки для оперативного реагування на запити соціуму та корекції управлінських рішень;

- формування та підтримання інституційної репутації: створення іміджу компетентного та відкритого органу влади;

- встановлення стабільних комунікаційних каналів: розбудова ефективної системи зворотного зв'язку, яка забезпечує пряму взаємодію між суб'єктами влади та громадянами;

- запобігання та нейтралізація комунікаційних ризиків: запобігання поширенню недостовірної інформації та роз'яснення складних аспектів державної політики для уникнення соціальної напруги.

Реалізація мети та завдань зв'язків з громадськістю у діяльності органів публічної влади забезпечується шляхом виконання конкретних функцій. У науковій літературі пропонуються різні підходи до їх визначення та класифікації. Зокрема, у роботі Л. Д. Полішкевич визначено такий комплекс функцій:

1. Комунікативна функція, яка полягає у забезпеченні ефективної взаємодії між органами публічної влади та громадськістю шляхом встановлення діалогу, обміну інформацією та налагодження зворотного зв'язку.

2. Функція інформування громадськості, що забезпечує своєчасне надання населенню достовірної інформації про діяльність органів влади, їхні рішення та ініціативи, що сприяє підвищенню прозорості та відкритості публічного управління.

3. Аналітична функція: вивчення, аналіз та оцінка громадської думки (як загалом, так і окремих соціальних груп), що дозволяє виявляти суспільні запити, формулювати позиції різних груп населення та враховувати їх при прийнятті управлінських рішень.

4. Іміджева функція, яка має на меті формування позитивного образу органів публічної влади та їх керівництва, що значною мірою сприяє зміцненню довіри громадян до влади.

5. Функція забезпечення участі громадськості у процесах державного управління, яка включає участь інститутів громадянського суспільства у визначенні напрямів державної політики та прийнятті управлінських рішень, особливо на місцевому рівні [20, с. 285].

Узагальнюючи, можна зазначити, що функції зв'язків з громадськістю спрямовані на досягнення порозуміння між органами публічної влади та громадськістю, встановлення партнерських відносин між ними та підвищення ефективності публічного управління загалом.

Реалізація функцій зв'язків з громадськістю ґрунтується на певних принципах, які визначають характер і спрямованість комунікаційної діяльності органів публічної влади. Узагальнюючи наукові підходи, зокрема положення, представлені у працях Н. О. Агафонові, доцільно виокремити основні принципи зв'язків з громадськістю:

1. Принцип демократичності передбачає здійснення комунікації на засадах діалогу та врахування прав і свобод громадян;

2. Принцип відкритості та прозорості полягає у забезпеченні доступності інформації про діяльність органів влади, що сприяє підвищенню рівня довіри суспільства;

3. Принцип достовірності та об'єктивності передбачає надання правдивої, повної та неупередженої інформації, а також готовність визнавати помилки;

4. Принцип системності та безперервності означає цілеспрямоване, планомірне та постійне здійснення комунікаційної діяльності;

5. Принцип оперативності полягає у своєчасному реагуванні на зміни суспільних настроїв та інформаційні виклики;

6. Принцип взаємодії та зворотного зв'язку передбачає врахування інтересів громадськості та її залучення до процесу прийняття управлінських рішень;

7. Принцип легітимності полягає у здійсненні діяльності відповідно до норм чинного законодавства [1, с. 18].

Дотримання розглянутих принципів забезпечує ефективність зв'язків з громадськістю та сприяє формуванню довіри громадян до органів влади. Водночас цей процес не є статичним – він трансформується залежно від обраної стратегії комунікативної взаємодії. У зв'язку з цим, логічним продовженням аналізу теоретичних основ зв'язків з громадськістю є розгляд типології моделей, запропонованих Дж. Грунігом та Т. Хантом у їхній фундаментальній праці «Managing Public Relations» («Управління зв'язків з громадськістю») [38, с. 21-23]. Ця праця стала класичною в теорії PR і досі залишається базою для розуміння еволюції комунікаційних підходів у публічній сфері.

Автори класифікували еволюцію комунікаційних підходів, виділивши чотири моделі: від односторонніх (прес-агентство та публічна інформація) до двосторонніх (асиметричної та симетричної), які передбачають наявність зворотного зв'язку. Такий підхід дозволяє систематизувати основні риси кожної моделі (табл. 1.1).

Таблиця 1.1

Основні моделі зв'язків з громадськістю та їх застосування у публічному управлінні

Модель	Характеристика	Особливості використання у діяльності органів публічної влади
Прес-агентство / Публічність (Press Agency Model)	Напрямок комунікації односторонній; інформування без зворотного зв'язку, з метою привернення уваги громадськості	Застосовується переважно для поширення офіційних повідомлень без врахування зворотного зв'язку
Публічна інформація (Public Information Model)	Напрямок комунікації односторонній; передача достовірної інформації з метою інформування населення	Є базовою для забезпечення відкритості та інформування громадян про діяльність органів влади
Двостороння асиметрична комунікація (Two-Way Asymmetrical Model)	Напрямок комунікації двосторонній; взаємодія з громадськістю з метою впливу на її думку	Використовується для формування громадської думки щодо державної політики з урахуванням реакції аудиторії
Двостороння симетрична комунікація (Two-Way Symmetrical Model)	Напрямок комунікації двосторонній; діалог з громадськістю з метою досягнення взаєморозуміння	Забезпечує партнерську взаємодію між владою та громадськістю, сприяє підвищенню довіри до органів влади.

Джерело: складено автором на основі [38, с. 21-23]

Важливо відзначити відмінність між двосторонньою асиметричною та симетричною моделями. У той час як асиметрична модель використовує зворотний зв'язок переважно для впливу на громадськість, симетрична модель передбачає повноцінний діалог та врахування інтересів обох сторін, що відповідає принципам демократичного публічного управління. З огляду на це, використання відповідних моделей зв'язків з громадськістю у діяльності органів публічної влади дозволяє підвищити ефективність комунікації з громадськістю. При цьому в умовах демократичного суспільства пріоритетною є двостороння симетрична модель, яка враховує інтереси громадян, формує довіру до влади та забезпечує відкритий діалог. Варто підкреслити, що саме ця модель є найбільш відповідною для органів місцевого самоврядування, де комунікація з громадою виходить за межі простого виконання інформаційних обов'язків – адже рада діє безпосередньо в інтересах територіальної громади, несе перед нею пряму відповідальність і має враховувати її думку при прийнятті рішень.

Важливою складовою реалізації зв'язків з громадськістю у діяльності органів публічної влади є їх нормативно-правове забезпечення. Воно визначає правові засади інформаційної відкритості, доступу громадян до інформації, а також механізми взаємодії органів влади з громадськістю. Основу нормативно-правового регулювання у цій сфері становить Конституція України, яка гарантує право громадян на свободу думки і слова, а також на доступ до інформації [12, ст. 34]. Важливе значення мають також Закони України «Про інформацію» [26], «Про доступ до публічної інформації» [23], «Про звернення громадян» [25], які визначають порядок отримання, використання та поширення інформації, а також забезпечують реалізацію права громадян на участь в управлінні державними справами. Крім того, вагому роль відіграють підзаконні нормативно-правові акти (укази Президента, постанови Кабінету Міністрів України тощо), які регламентують діяльність органів публічної влади у сфері комунікацій з громадськістю, зокрема щодо забезпечення відкритості та налагодження зворотного зв'язку.

Отже, зв'язки з громадськістю є важливою складовою діяльності органів публічної влади, що забезпечує ефективну взаємодію із суспільством, підвищення відкритості та формування довіри до влади. Реалізація PR-діяльності базується на відповідних принципах, функціях і моделях комунікації, які визначають характер і результативність взаємодії із суспільством. На місцевому рівні взаємодія органів влади з громадськістю є найбільш безпосередньою, тому особливої уваги заслуговує аналіз особливостей PR-діяльності в органах місцевого самоврядування.

1.2. Особливості організації зв'язків з громадськістю в органах місцевого самоврядування

Теоретичний аналіз зв'язків з громадськістю в системі публічної влади потребує детального розгляду специфіки їхньої реалізації на місцевому рівні. Основним інститутом, що забезпечує життєдіяльність територіальних громад, є місцеве самоврядування. Відповідно до статті 2 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», воно є правом територіальної громади самостійно або через органи влади вирішувати питання місцевого значення [27, ст. 2]. Такий правовий статус визначає специфіку комунікаційної діяльності: вона наближена до повсякденних потреб населення, а отже вимагає оперативності, адресності та відкритості.

Зв'язки з громадськістю в органах місцевого самоврядування мають низку особливостей, які відрізняють їх від комунікаційної діяльності на загальнодержавному рівні. По-перше, органи місцевого самоврядування безпосередньо взаємодіють з населенням, що забезпечує постійний контакт із територіальною громадою [36, с. 30]. По-друге, їхня діяльність спрямована на вирішення конкретних місцевих проблем, що передбачає швидке реагування на запити громадськості та врахування громадської думки в управлінських рішеннях.

Важливою рисою є підвищена роль зворотного зв'язку, який реалізується через звернення громадян, громадські слухання, консультації та інші форми участі. У цьому контексті PR виконує не лише інформативну, а й інтерактивну функцію, сприяючи залученню громадян до процесу управління. Крім того, специфікою PR на місцевому рівні є активне використання сучасних інформаційно-комунікаційних технологій – офіційних вебсайтів, соціальних мереж та електронних сервісів, що забезпечують доступність інформації та відкритість влади [34, с. 180]. Таким чином, зв'язки з громадськістю на місцевому рівні вирізняються практичною спрямованістю, високим рівнем взаємодії з громадянами та орієнтацією на прозорість та ефективність діяльності органів місцевого самоврядування.

Важливе місце в організації зв'язків з громадськістю в місцевих органах займають форми взаємодії з громадськістю, які відображають способи безпосереднього залучення громадян до управлінських процесів. Узагальнюючи наукові підходи, можна виділити такі основні форми: громадські слухання та консультації, особисті прийоми громадян, пресконференції, публічні звіти, а також проведення круглих столів та інших комунікативних заходів [11, с. 120; 2, с. 37]. Зазначені форми виконують важливу роль у забезпеченні відкритого діалогу між органами місцевого самоврядування та громадськістю. Громадські слухання та консультації сприяють колективному обговоренню актуальних питань і враховують думку мешканців громади. Особисті прийоми, своєю чергою, забезпечують індивідуальну взаємодію з представниками влади. Публічні звіти та пресконференції спрямовані на інформування населення про результати діяльності органів влади та підвищення рівня їхньої підзвітності.

Поряд із формами взаємодії, які визначають спосіб комунікації, важливу роль у забезпеченні ефективних зв'язків з громадськістю відіграють інструменти комунікації. Вони реалізують поширення інформації та підтримують зворотний зв'язок з громадськістю, забезпечуючи досягнення цілей, поставлених перед органами місцевого самоврядування. Відповідно до рекомендацій громадської

організації «Інтерньюз-Україна», інструменти зв'язків з громадськістю доцільно систематизувати за каналами комунікації на онлайн та офлайн [32, с. 24]. Узагальнення цих інструментів подано в таблиці 1.2.

Таблиця 1.2

Інструменти зв'язків з громадськістю в органах місцевого самоврядування

Онлайн-канали	Офлайн-канали
Офіційні вебсайти органів місцевого самоврядування та громади	Дошки оголошень
Сторінки у соціальних мережах (Facebook, Instagram)	Друковані засоби масової інформації (газети, журнали)
Канали у месенджерах (Telegram, Viber, WhatsApp)	Радіо та телебачення
Email-розсилки	Зовнішня реклама (білборди, постери)
Онлайн-медіа	Інформаційні бюлетені та листівки
Співпраця з лідерами думок (блогерами)	

Джерело: складено автором на основі [32, с. 24]

Як видно з наведеної таблиці, місцеві органи влади використовують як офлайн, так і онлайн-канали комунікації. При цьому онлайн-канали відіграють дедалі важливішу роль: вони забезпечують оперативне поширення інформації, розширюють можливості зворотного зв'язку та сприяють активнішому залученню громадян до управлінських процесів. Водночас офлайн-інструменти не втрачають своєї актуальності, оскільки залишаються важливими для тих категорій населення, які менш активно користуються цифровими технологіями.

Таким чином, використання різноманітних форм та інструментів зв'язків з громадськістю забезпечує ефективну комунікацію між місцевою владою та

громадськістю, сприяє залученню громадян до управління та підвищує рівень довіри до влади.

Організація зв'язків з громадськістю в органах місцевого самоврядування здійснюється на основі законодавчих норм, що визначають права та обов'язки органів влади щодо інформування громадян. Зокрема, стаття 14 п. 5 Закону України «Про доступ до публічної інформації» передбачає, що органи влади зобов'язані забезпечити систематичне оприлюднення публічної інформації на своїх веб-сайтах та визначити структурні підрозділи або відповідальних осіб, на яких покладаються такі функції:

- забезпечення доступу громадян до публічної інформації;
- проведення інформаційно-аналітичної роботи;
- забезпечення комунікації з громадськістю та ЗМІ;
- підготовка звітів та інших комунікаційних матеріалів;
- організація заходів, спрямованих на залучення громадян до публічного управління [23, ст. 14, 15].

Крім того, комунікативну роль виконують секретарі рад та керівники органів місцевого самоврядування, які забезпечують розгляд звернень громадян та доступ до публічної інформації відповідно до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» [27, ст. 42, 50]. Отже, організаційна структура PR-діяльності поєднує законодавчу базу, спеціалізовані підрозділи та посадових осіб, що забезпечує прозору та ефективну взаємодію з громадськістю.

Незважаючи на важливу роль зв'язків з громадськістю в органах місцевого самоврядування, існує низка проблем та викликів, що обмежують ефективність їхньої діяльності. Серед основних слід виділити: недостатню матеріально-технічну та кадрову забезпеченість інформаційних підрозділів, низький рівень цифрової грамотності деяких працівників, а також нестачу чіткої нормативної бази, що регламентує стандарти та порядок функціонування PR-служб [34, с. 181-182]. Додатковою складністю є налагодження довіри громадян до органів місцевого самоврядування. Неповна або запізнена інформація, низька

поінформованість громадян щодо діяльності органів місцевого самоврядування обмежують активну участь громадян у прийнятті рішень.

Для вирішення зазначених проблем та підвищення ефективності організації зв'язків з громадськістю в органах місцевого самоврядування пропонується комплекс заходів. До них належать:

- модернізація та оптимізація структур підрозділів;
- підвищення кваліфікації працівників у сфері комунікацій і цифрових технологій;
- активне провадження онлайн- та офлайн-каналів для двостороннього діалогу з громадянами;
- створення внутрішніх стандартів роботи інформаційних підрозділів;
- регулярний моніторинг ефективності комунікаційних заходів і громадської думки [15, с. 14, 28].

Утім, варто наголосити, що ключовою передумовою реалізації цих заходів є інституційна готовність органу місцевого самоврядування: наявність відповідальних осіб, чіткого розподілу функцій та внутрішніх механізмів координації, без яких навіть найсучасніші комунікаційні інструменти не забезпечать системного результату. Адже ефективність PR-діяльності визначається не стільки технічним оснащенням, скільки здатністю органу влади вибудувати системну роботу з інформацією та зворотним зв'язком.

Отже, організація зв'язків з громадськістю в органах місцевого самоврядування спрямована на забезпечення відкритості діяльності влади та налагодження ефективної взаємодії з населенням. Водночас особливості комунікаційної діяльності значною мірою залежать від статусу самих органів місцевого самоврядування. Зокрема, місцеві ради як представницькі органи мають власну специфіку взаємодії з громадськістю, що потребує окремого розгляду в наступному підрозділі.

1.3. Специфіка комунікаційної діяльності місцевих рад як представницьких органів

Розглянувши загальні засади організації зв'язків з громадськістю в органах місцевого самоврядування, доцільно детальніше проаналізувати особливості комунікаційної діяльності їхніх окремих елементів. Особливу роль у цій системі відіграють місцеві ради як представницькі органи, діяльність яких безпосередньо пов'язана з представленням інтересів територіальної громади. Згідно із Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні», місцева рада представляє інтереси відповідної територіальної громади та приймає від її імені рішення [27, ст. 1].

На думку О. Г. Рося, представницький характер місцевих рад полягає в тому, що вони є виборними органами, а їхнє головне завдання – визначення та відображення думок, настроїв та інтересів виборців з подальшим оформленням цих інтересів у вигляді загальнообов'язкових рішень з питань місцевого значення [33, с. 99]. Саме цей характер визначає специфіку та мету їхньої комунікаційної діяльності, яка полягає у забезпеченні ефективної взаємодії з територіальною громадою.

Ефективність комунікаційної діяльності безпосередньо залежить від роботи інформаційно-комунікаційних підрозділів виконавчих органів місцевих рад (інформаційних управлінь, прес-служб, інформаційно-аналітичних служб тощо). Як зазначають О. В. Карпенко та А. В. Дуда, незалежно від назви, основними функціями таких підрозділів є інформаційна, аналітична та комунікативна [10, с. 133]. Інформаційна функція включає збір, опрацювання та надання інформації громадянам та ЗМІ, висвітлення діяльності органів місцевого самоврядування через прес-релізи, інформаційні бюлетені, публікації та інші комунікаційні канали.

Аналітична функція передбачає моніторинг інформації щодо місцевих рад та громади, виявлення тенденцій суспільного розвитку, розробку рекомендацій

для органів влади, надання інформаційно-аналітичної підтримки для прийняття рішень (прогнозування, підготовка) та оцінку ризиків. Комунікативна функція, своєю чергою, забезпечує підготовку офіційних заяв та прес-релізів, матеріалів для ЗМІ, публічних виступів посадових осіб, а також аналітичних довідок і звітів про діяльність підрозділу.

Організація роботи таких підрозділів передбачає чітке визначення функцій кожної структурної одиниці, регулярний моніторинг інформації та підготовку матеріалів відповідно до вимог оперативності, достовірності та актуальності. Важливим аспектом є також кадрове забезпечення – професійна підготовка керівників та спеціалістів, здатних ефективно здійснювати інформаційну, аналітичну та комунікативну роботу [5, с. 57]. Таким чином, особливості комунікаційної діяльності місцевих рад визначаються не лише представницьким характером органу, а й організаційними можливостями відповідних підрозділів забезпечувати якісний потік інформації між радою, її виконавчими органами та територіальною громадою.

Комунікаційна діяльність місцевих рад реалізується за різними напрямками, що охоплюють як внутрішні, так і зовнішні аспекти взаємодії. Узагальнення цих напрямів здійснено на основі аналізу наукових підходів до організації зв'язків з громадськістю та діяльності органів публічної влади.

Таблиця 1.3

Основні напрями комунікаційної діяльності місцевих рад

Напрямок комунікації	Зміст
Зовнішня комунікація	Взаємодія з територіальною громадою, ЗМІ, громадськими організаціями, ініціативними групами, бізнесом та іншими заінтересованими сторонами з метою інформування та врахування суспільних інтересів

Продовження табл. 1.3

Внутрішня комунікація	Обмін інформацією між структурними підрозділами ради та її виконавчими органами, координація діяльності та забезпечення узгодженості управлінських рішень
Інформаційно-роз'яснювальна діяльність	Донесення до громадськості інформації про діяльність ради, ухвалення рішень, програм та заходів через офіційні канали комунікації
Інформаційно-аналітична діяльність	Збір, аналіз та узагальнення інформації про суспільні процеси, громадську думку та актуальні проблеми громади для підготовки управлінських рішень

Джерело: складено автором на основі [7, с. 68-70]

Наведені напрями комунікаційної діяльності є взаємопов'язаними: ефективна зовнішня комунікація неможлива без належної внутрішньої комунікації, а інформаційно-роз'яснювальна діяльність набуває сенсу лише тоді, коли спирається на якісну аналітичну роботу.

Важливу роль у комунікаційній діяльності місцевих рад відіграють депутати як представники територіальної громади. Саме вони забезпечують безпосередній зв'язок між органами місцевого самоврядування та населенням, представляючи інтереси виборців та інформуючи їх про діяльність ради. Комунікаційна функція депутатів реалізується через проведення особистих прийомів громадян, участь у громадських заходах та через використання сучасних каналів комунікації, зокрема соціальних мереж. Як підкреслюють дослідження, соціальні мережі дозволяють швидко поширювати інформацію, взаємодіяти з громадськістю та формувати відкритий образ діяльності місцевої ради [4, с. 256].

Висновки з першого розділу

У результаті дослідження теоретичних засад зв'язків з громадськістю в системі публічного управління з'ясовано їхню сутність, основні функції та принципи. Встановлено, що зв'язки з громадськістю відіграють ключову роль у забезпеченні ефективної взаємодії між органами влади та громадськістю, сприяють формуванню довіри та підвищенню прозорості управлінських процесів. Обґрунтовано, що в діяльності органів публічної влади найбільш ефективною є двостороння симетрична модель PR, яка забезпечує врахування інтересів громадян та орієнтована на партнерську взаємодію.

Аналіз особливостей організації PR-діяльності в органах місцевого самоврядування дав змогу визначити основні форми та інструменти комунікації з громадськістю. Встановлено, що ефективність комунікаційної діяльності значною мірою залежить від належної організації інформаційних підрозділів та використання сучасних комунікаційних каналів.

Дослідження специфіки комунікаційної діяльності місцевих рад як представницьких органів показало, що їхня комунікація має особливий характер, зумовлений необхідністю представлення інтересів територіальної громади, забезпечення відкритості та залучення громадян до прийняття управлінських рішень. Важливу роль у цьому процесі відіграють депутати місцевих рад, які здійснюють безпосередню взаємодію з населенням.

Теоретико-правові засади, розглянуті в першому розділі, створили основу для подальшого аналізу практичної реалізації зв'язків з громадськістю в діяльності Одеської районної ради. Зокрема, виявлені теоретичні орієнтири: пріоритетність двосторонньої симетричної моделі, значення інституційної організації та роль сучасних комунікаційних інструментів слугуватимуть критеріями оцінки реального стану комунікаційної діяльності досліджуваного органу.

РОЗДІЛ 2

ЗВ'ЯЗКИ З ГРОМАДСЬКІСТЮ В ДІЯЛЬНОСТІ ОДЕСЬКОЇ РАЙОННОЇ РАДИ ТА НАПРЯМИ ЇХ УДОСКОНАЛЕННЯ

2.1. Організаційно-функціональні засади діяльності Одеської районної ради у сфері комунікацій

Ефективність діяльності органів місцевого самоврядування безпосередньо залежить від якості комунікації з громадянами, оскільки саме через неї реалізується прозорість роботи установи, а також залучення населення до вирішення місцевих питань. У зв'язку з цим особливого значення набуває аналіз організаційно-функціональних засад комунікаційної діяльності Одеської районної ради.

Одеська районна рада є представницьким органом місцевого самоврядування, діяльність якої спрямована на забезпечення інтересів територіальних громад району, що передбачає постійну взаємодію з населенням, організаціями та громадськістю [8, с. 1]. Таким чином, комунікаційна діяльність є не окремим напрямом, а невід'ємним складником управлінської системи.

Правову основу комунікаційної діяльності Одеської районної ради становлять насамперед Закони України «Про місцеве самоврядування в Україні» [27], «Про статус депутатів місцевих рад» [28], «Про звернення громадян» [25] та «Про запобігання корупції» [24]. Ключову роль у забезпеченні відкритості влади відіграє Закон «Про доступ до публічної інформації». Він зобов'язує органи місцевого самоврядування регулярно оновлювати інформацію, забезпечувати її доступність для всіх категорій населення, а також відповідати на інформаційні запити в установлений термін [23, ст. 2, 15, 20]. Разом ці нормативно-правові акти визначають порядок взаємодії ради з населенням,

інформування громадськості та механізми забезпечення прозорості діяльності органу місцевого самоврядування.

У системі публічної влади Одеська районна рада посідає проміжне місце між органами місцевого самоврядування територіальних громад та органами державної виконавчої влади [8, с. 1]. Така позиція зумовлює специфіку її функціонального призначення, яка полягає в реалізації представницьких, координаційних і контрольних функцій. Відтак комунікаційна діяльність набуває багаторівневого характеру, спрямовуючись як на взаємодію з населенням, так і на координацію інших суб'єктів публічного управління. Це підтверджує, що комунікації є наскрізним процесом в управлінській діяльності ради.

Організаційна структура Одеської районної ради формується з урахуванням покладених завдань і передбачає чіткий розподіл повноважень. До її складу входять керівництво, депутатський корпус, постійні комісії та виконавчий апарат, які в сукупності забезпечують ефективне функціонування органу місцевого самоврядування [22, с. 2]. Особливе місце в цій системі належить виконавчому апарату ради, який здійснює організаційний, інформаційний та аналітичний супровід її діяльності. Саме через нього реалізуються ключові комунікаційні функції: інформаційний супровід роботи ради, взаємодія із громадськими організаціями та забезпечення доступу до публічної інформації.

Для наочного відображення загальної організаційної структури Одеської районної ради в Додатку А подано відповідну схему. Як видно з цієї схеми, комунікаційна діяльність у ній не виокремлена як окремий елемент, а інтегрована у функції виконавчого апарату, де відповідна повноваження розподілені між посадовими особами (додаток А). Детальну структуру виконавчого апарату, зокрема склад посад та їх чисельність, наведено на рис. 2.1.

Рис. 2.1. Організаційна структура Одеської районної ради

Аналіз структури виконавчого апарату свідчить, що комунікаційні функції (інформаційне забезпечення, взаємодія з медіа та робота з громадськістю) не виокремлені в самостійний підрозділ, а покладені на різних посадових осіб поряд з іншими обов'язками. Така організація має ознаки функціональної розпорошеності, що може негативно впливати на системність комунікацій.

Загалом комунікаційна діяльність ради реалізується через сукупність організаційних та інформаційних механізмів. До основних функцій, які реалізує рада у процесі взаємодії з громадськістю, належать інформаційна, комунікативна, організаційна, консультативна, координаційна та репутаційна. Їх зміст систематизовано в таблиці 2.1.

Таблиця 2.1

Основні функції комунікаційної діяльності Одеської районної ради

Функція	Зміст
Інформаційна	Оприлюднення рішень, новин, офіційної інформації про діяльність ради

Продовження табл. 2.1

Комунікативна	Взаємодія з громадськістю та засобами масової інформації
Організаційна	Проведення засідань, зустрічей, громадських заходів
Консультативна	Надання роз'яснень та відповідей на звернення громадян
Координаційна	Узгодження інформаційної взаємодії між структурними елементами
Репутаційна	Формування відкритого іміджу органу місцевого самоврядування

Джерело: складено автором на основі [8, с. 2]

Основні канали комунікації, через які Одеська районна рада взаємодіє з громадськістю, включають:

- офіційний вебсайт (розміщення нормативно-правових документів, рішень ради, оголошень, онлайн-трансляцій засідань) [19];
- офіційну сторінку в соціальній мережі Facebook (оперативне інформування, візуальний контент, коментарі) [37];
- механізм звернень громадян (письмові звернення, електронна пошта, телефон);
- особистий прийом громадян (хоча наразі обмежений);
- пленарні засідання;
- робочі зустрічі та засідання постійних комісій.

Наведені функції та канали засвідчують, що комунікаційна діяльність районної ради охоплює не лише інформування населення, а й постійну взаємодію з громадськістю. Таким чином, організаційно-функціональні засади комунікаційної діяльності Одеської районної ради визначаються структурою виконавчого апарату, нормативно-правовим регулюванням та виокремленими функціями й каналами взаємодії. Водночас для оцінки реальної ефективності цих

інструментів необхідний детальніший аналіз їхньої практичної реалізації, що й становитиме зміст наступного підрозділу.

2.2. Практика взаємодії з громадськістю та оцінка її ефективності

Для Одеської районної ради, яка представляє інтереси територіальних громад, забезпечення постійного інформаційного зв'язку з населенням є пріоритетним завданням. Як зазначено в підрозділі 2.1., основними каналами комунікації Одеської районної ради є офіційний вебсайт, сторінка у Facebook, звернення громадян, пленарні засідання, робочі зустрічі, особистий прийом та засідання постійних комісій. Розглянемо ефективність кожного з них на основі фактичних даних.

Одним з основних інструментів комунікації є офіційний вебсайт ради, який забезпечує доступ до нормативно-правових документів, рішень, оголошень та іншої офіційної інформації (додаток Б). Оцінка ефективності офіційного вебсайту Одеської районної ради потребує не лише опису його змістовного наповнення, а й порівняння з чинними нормативними вимогами до офіційних вебресурсів органів місцевого самоврядування. У 2025 році Уповноваженим Верховної Ради України з прав людини спільно з Міністерством культури та стратегічних комунікацій України було розроблено «Методичні рекомендації щодо наповнення офіційних вебсайтів органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування» [14, с. 7]. Дані рекомендації визначають єдині підходи до структури, змісту та доступності офіційних вебсайтів. Детальний аналіз відповідності структури та наповнення офіційного вебсайту Одеської районної ради вимогам Методичних рекомендацій наведено в додатку В.

Проведений аналіз засвідчує, що офіційний вебсайт Одеської районної ради не відповідає більшості вимог Методичних рекомендацій та виконує переважно архівно-документальну функцію (наявні нормативно-правові акти, проєкти актів та звіти). Варто наголосити, що саме офіційний вебсайт повинен

бути головним джерелом достовірної інформації про діяльність органу влади, однак наразі сайт Одеської районної ради не відповідає цій ролі. Він не забезпечує: належної структури, повноти інформації, інструментів громадської участі, прозорості використання публічних коштів, інформування про заходи безпеки в умовах воєнного стану, як того вимагають Методичні рекомендації. Зазначене підтверджує необхідність комплексної модернізації вебсайту як одного з ключових напрямів удосконалення комунікаційної діяльності Одеської районної ради.

Найбільш ефективним каналом взаємодії з громадськістю є офіційна сторінка ради у соціальній мережі Facebook (додаток Д). Згідно з дослідженнями, наведеними в посібнику Проєкту USAID «ГОВЕРЛА», саме Facebook є найпопулярнішим каналом отримання новин, яким регулярно користуються 77% населення України [3, с. 9]. В умовах воєнного стану оперативність соціальних мереж набуває особливого значення, оскільки вони стають одним із головних каналів швидкого сповіщення громадян та підтримання довіри до органу влади. Аналіз діяльності сторінки свідчить про регулярне оновлення інформації, оперативне висвітлення подій та активне використання візуального контенту. Через соціальну мережу громадськість отримує інформацію про пленарні засідання, гуманітарні ініціативи, робочі зустрічі, участь представників ради у суспільних заходах та інші актуальні події.

Важливою перевагою Facebook є можливість швидкого поширення інформації та забезпечення зворотного зв'язку: користувачі можуть реагувати на публікації, залишати коментарі та отримувати оперативний доступ до новин. Таким чином, комунікація на сторінці Facebook набуває більш інтерактивного характеру порівняно з офіційним вебсайтом, що зумовлює трансформацію його ролі: залишаючись офіційним архівом даних, функцію динамічного зв'язку з громадськістю він фактично передає соціальним мережам.

Організація роботи зі зверненнями громадян здійснюється відповідно до положень Закону України «Про звернення громадян», який визначає порядок

подання, розгляду та надання відповідей. Основними каналами подання звернень є письмова форма, електронна пошта та телефонний зв'язок – інформація про них розміщується на офіційному вебсайті ради (додаток Е). Згідно з даними, наданими Одеською районною радою, у 2023 р. опрацьовано 8 запитів на публічну інформацію та 6 звернень громадян; у 2024 р. – 5 запитів і 2 звернення; у 2025 р. – 4 запити та 2 звернення [13]. Водночас аналіз звітів депутатів Одеської районної ради за 2023-2025 роки свідчить, що реальна кількість звернень, отриманих депутатами на округах, є значно вищою за офіційно зареєстровану. За підсумками звернень громадян, відображених у звітах, у 2023 році зафіксовано 327 звернень, у 2024 році – 237, у 2025 році – 424 [9]. Однак звіти депутатів не містять єдиної системи обліку: одні фіксують лише особисті прийоми, інші – також телефонні звернення, а деякі взагалі не надають жодної статистики. Звернення до депутатів на округах не реєструються централізовано – кожен депутат веде облік самостійно, у довільній формі, без передачі даних до виконавчого апарату ради. Це унеможлиблює:

- отримання повної статистики комунікаційної активності ради;
- аналіз тематики звернень;
- контроль за дотриманням термінів розгляду;
- оцінку реального навантаження на депутатів.

Окремо слід зазначити, що з жовтня 2021 року (у зв'язку із запровадженням дистанційної роботи) було обмежено доступ громадян до приміщення ради та тимчасово припинено особистий прийом громадян керівництвом і посадовими особами виконавчого апарату. Фактично ці обмеження збереглися й надалі, що зумовило зміщення акценту на дистанційні форми взаємодії. Такий формат роботи дає змогу підтримувати комунікацію, однак відсутність особистого прийому громадян негативно впливає на рівень довіри до влади. Живий контакт залишається важливим чинником прозорості та дає змогу громадянам безпосередньо отримати роз'яснення та відчувати увагу з боку посадових осіб.

Важливим елементом комунікаційної діяльності ради є пленарні засідання. Відповідно до Регламенту Одеської районної ради [31, ст. 6], засідання Ради є публічними, забезпечується їх онлайн-трансляція, що дозволяє громадянам спостерігати за роботою ради без особистої присутності. Відеозаписи засідань зберігаються в архіві, що забезпечує доступ до них у будь-який час.

Депутати Одеської районної ради, як безпосередні представники територіальної громади, відіграють ключову роль у налагодженні комунікації з виборцями. Однак їхня комунікаційна діяльність є фрагментарною. Звернення до депутатів, як вже зазначалося, не мають єдиної системи реєстрації, а використання соціальних мереж здійснюється переважно на індивідуальному рівні, без координації із загальною комунікаційною стратегією ради. Відсутні єдині підходи до ведення сторінок, що призводить до розрізненості інформаційних повідомлень та знижує загальну ефективність комунікаційної діяльності ради. Таким чином, незважаючи на важливу роль депутатів, на практиці їхня комунікаційна діяльність не має системного характеру та потребує впровадження єдиних стандартів і процедур.

Для системного аналізу доцільно порівняти основні канали комунікації, які використовує Одеська районна рада (табл. 2.2).

Таблиця 2.2

Характеристика основних каналів взаємодії Одеської районної ради з громадськістю

Канал взаємодії	Основне призначення	Форми реалізації	Особливості функціонування
Офіційний вебсайт	Оприлюднення офіційної інформації	Рішення ради, розпорядження, звіти, трансляції засідань	Архівно-документальна функція; нерівномірне оновлення контенту

Продовження табл. 2.2

Facebook	Оперативне інформування громадськості	Публікації, фото/відео, повідомлення, коментарі	Найефективніший канал; регулярне оновлення, швидкий зворотний зв'язок
Звернення громадян	Формалізована взаємодія з населенням	Письмові звернення, електронна пошта, телефон	Регулюється законодавством, забезпечує офіційний канал комунікації
Звернення до депутатів	Безпосередня взаємодія з депутатами	Особисті прийоми, телефон, соціальні мережі	Фрагментарна, без єдиної системи реєстрації та координації
Особистий прийом громадян (керівництво)	Безпосередній контакт з населенням	Прийом керівництвом та посадовими особами	Обмежений (з 2021 р.)
Пленарні засідання	Публічність роботи ради	Онлайн-трансляції, відеоархів	Забезпечує відкритість

Джерело: складено автором на основі [19, 37, 31]

Таким чином, кожен із розглянутих каналів має своє функціональне призначення та особливості. Найбільш оперативним і дієвим є Facebook, тоді як офіційний вебсайт виконує переважно архівно-документальну функцію. Особистий прийом обмежений, що актуалізує роль дистанційних каналів, а звернення громадян, попри наявність офіційної процедури, не дають повної картини через відсутність централізованої реєстрації звернень до депутатів.

Важливою складовою комунікаційної діяльності Одеської районної ради є взаємодія з громадськими організаціями, волонтерська діяльність та проведення робочих зустрічей. Вони відіграють важливу роль у формуванні іміджу ради та налагодженні партнерських відносин. Зокрема, рада проводить робочі зустрічі з представниками медичних закладів, громадських організацій та міжнародних фондів. Наприклад, у травні 2026 року відбулася зустріч за участю в.о. голови районної ради, директора медичного центру «Клініка сімейної медицини Ілайф» та заступника голови Фонтанської сільської ради, на якій обговорювалися питання налагодження співпраці у сфері медичної та соціальної підтримки паліативних пацієнтів [18].

Крім того, рада активно займається волонтерською діяльністю. У межах соціального проєкту Одеської районної ради міжнародна організація HUMAN FRONT AID надала грошову допомогу на лікування жителям Усатівської територіальної громади – понад 100 родин скористалися цією підтримкою [16]. Також проводяться онлайн-зустрічі з представниками інших район рад (наприклад, з Миколаївською) для обміну досвідом та обговорення актуальних викликів в умовах воєнного стану [17].

Така діяльність є важливою складовою комунікаційної роботи ради, оскільки вона:

- демонструє реальну турботу про потреби людей;
- формує позитивний імідж ради як відкритої та соціально відповідальної інституції;
- забезпечує безпосередню взаємодію з громадянами та партнерами;
- сприяє залученню міжнародної допомоги та обміну досвідом з іншими регіонами.

Водночас зазначений напрям діяльності є несистемним та не має внутрішніх регламентуючих документів. Для його розвитку необхідно закріпити відповідні процедури та інтегрувати їх у загальну комунікаційну політику ради.

Що стосується взаємодії зі ЗМІ, то відповідно до Регламенту Одеської районної ради, представники зареєстрованих засобів масової інформації мають право бути присутніми на засіданнях Ради та її органів [31, ст. 6 п. 4; ст. 7 п. 1]. Також Рада має право засновувати власні аудіовізуальні (електронні) засоби масової інформації (ст. 35 п. 2). Крім того, проекти рішень Ради можуть публікуватися в друкованих ЗМІ для громадського обговорення (ст. 26 п. 17). Водночас окремо структурована процедура взаємодії зі ЗМІ та громадськими організаціями у Регламенті та інших відкритих джерелах не виокремлюється – відсутні положення про порядок підготовки прес-релізів, проведення брифінгів чи системну співпрацю з громадськими організаціями. Таким чином, комунікація зі ЗМІ та громадськістю здійснюється переважно на підставі загальних норм Регламенту без спеціалізованої процедури, що забезпечує базовий рівень відкритості, але не є системною і не передбачає формалізованого механізму.

Проведений аналіз практики взаємодії Одеської районної ради з громадськістю дає змогу констатувати, що система її комунікаційних каналів ради є багатокомпонентною та функціонально розподіленою. Загалом систему зв'язків з громадськістю Одеської районної ради можна охарактеризувати як таку, що забезпечує базовий рівень відкритості та інформаційної взаємодії з громадськістю.

Водночас попри наявність двостороннього зв'язку (громадяни подають звернення, рада відповідає), цей зв'язок не відповідає двосторонній симетричній моделі PR за класифікацією Груніга і Ханта [38, с. 21-23], оскільки відсутня система централізованого обліку, аналізу звернень та їх реального впливу на управлінські рішення. Фактично комунікаційна діяльність Одеської районної ради тяжіє до моделі публічної інформації, яка передбачає одностороннє поширення достовірної інформації без активного пошуку зворотного зв'язку. Саме це ми спостерігаємо в раді: публікуються рішення, звіти, однак зворотний

зв'язок не систематизується, не аналізується і не впливає на коригування управлінських рішень.

Таким чином, система зв'язків з громадськістю Одеської районної ради потребує подальшого вдосконалення в напрямі підвищення системності, узгодженості та цифрової інтеграції комунікаційних процесів. Зазначені аспекти визначають напрями подальшого вдосконалення комунікаційної діяльності, що будуть розглянуті в наступному підрозділі.

2.3. Проблемні аспекти та напрями вдосконалення системи зв'язків з громадськістю

Проведений аналіз комунікаційної діяльності Одеської районної ради дає змогу виокремити низку організаційних, технологічних та комунікаційних недоліків, які впливають на ефективність взаємодії органу місцевого самоврядування з громадськістю та потребують подальшого вдосконалення.

По-першу, однією з ключових проблем є відсутність окремого структурного підрозділу або спеціалізованих посадових осіб, відповідальних виключно за зв'язки з громадськістю. Комунікаційні функції розподілені між різними працівниками, для яких ця діяльність не є основною. Це призводить до того, що інформаційна політика ради стає розрізненою: кожен працівник робить свою частину роботи без загального плану, ніхто не координує комунікації в цілому. Як наслідок, комунікаційна діяльність часто залежить від поточного навантаження працівників і не має достатнього рівня стратегічного планування.

По-друге, аналіз офіційного вебсайту Одеської районної ради виявив такі недоліки:

- нерегулярне оновлення інформації;
- відсутність зворотного зв'язку;
- некоректна робота режиму для людей з порушенням зору: кнопка на сайті присутня, але не виконує своїх функцій;

– відсутність перекладу сайту

Крім того, порівняльний аналіз із Методичними рекомендаціями щодо наповнення офіційних вебсайтів [14, с. 7] засвідчив, що сайт ради не відповідає більшості вимог: відсутні цілісні розділи «Інструменти громадської участі», «Публічні кошти» та «Воєнний стан», а наявна інформація є фрагментарною. Таким чином, сайт виконує переважно архівно-документальну функцію, втрачаючи роль основного комунікаційного майданчика.

По-третє, виявлено проблеми в організації роботи зі зверненнями громадян. Звернення до депутатів не реєструються централізовано – кожен депутат веде облік самостійно, без передачі даних до виконавчого апарату. Як наслідок, реальна кількість звернень у десятки разів перевищує офіційну статистику, що унеможлиблює повноцінний аналіз комунікаційної активності ради. Крім того, комунікаційна діяльність депутатів є нескоординованою. Більшість із них використовує соціальні мережі для інформування виборців на індивідуальному рівні, без єдиних підходів до ведення сторінок. Відсутні рекомендації щодо стилю, частоти оновлення або правил реагування на коментарі, що знижує загальну ефективність комунікаційної діяльності ради та унеможлиблює системний аналіз депутатської комунікації.

По-четверте, з жовтня 2021 року (у зв'язку із запровадженням дистанційної роботи) було припинено особистий прийом громадян керівництвом і посадовими особами виконавчого апарату. Фактично зазначене обмеження зберіглося й надалі – з початком повномасштабного вторгнення (з міркувань безпеки) особистий прийом так і не було відновлено, що змістило акцент на дистанційні форми взаємодії.

По-п'яте, взаємодія зі ЗМІ та громадськими організаціями немає формалізованої процедури. У Регламенті ради та інших внутрішніх документах відсутнє окреме положення (або порядок), яке б регулювало співпрацю зі ЗМІ та громадськими організаціями. Зокрема, немає визначених положень про: порядок підготовки прес-релізів, проведення брифінгів та прес-конференцій, а також про

системну співпрацю з громадськими організаціями (регулярні консультації, залучення до робочих груп, громадські обговорення). Як наслідок, комунікація здійснюється переважно ситуативно, що забезпечує лише базовий рівень відкритості.

На основі виявлених проблем доцільно визначити основні напрями вдосконалення системи зв'язків з громадськістю Одеської районної ради.

Першим напрямом є оптимізація організаційної структури. Доцільним є введення 2 штатних одиниць, які б забезпечували виконання основних комунікаційних функцій (ведення сайту, соціальних мереж, робота зі зверненнями, взаємодія зі ЗМІ та громадськими організаціями). Чисельність у 2 особи є оптимальною для органу районного рівня: одна особа фізично не зможе охопити весь спектр завдань, а створення більшого підрозділу (5+ осіб) є економічно недоцільним. Відповідно до даних Одеської районної ради, посадовий оклад головного спеціаліста становить 8 132 грн, отже навіть без урахування податків 5 додаткових посад коштували б бюджету понад 40 000 грн щомісяця [29, с. 2]. Запропоновані 2 посади потребують удвічі менших видатків. У разі обмеженості бюджетних ресурсів можливий перерозподіл обов'язків між наявними працівниками виконавчого апарату (наприклад, шляхом оптимізації функцій, які дублюються або втратили актуальність), що дозволять уникнути додаткового фінансування з місцевого бюджету. Приклад оновленої організаційної структури наведено в Додатку Ж.

Другим напрямом є модернізація офіційного вебсайту. Сайт ради потребує: регулярного оновлення новин; відновлення механізмів зворотного зв'язку; коректної роботи режиму для людей з порушенням зору; перекладу (відповідно до вимог доступності публічної інформації). Модернізація сайту виступає не лише технічним оновленням, а важливим елементом забезпечення прозорості та відкритості ради. Приклад рекомендованої структури вебсайту наведено в додатку В.

Третім напрямком є розвиток дистанційних форм комунікації в умовах воєнного стану. Оскільки особистий прийом громадян обмежений, основне навантаження переноситься на цифрові канали комунікації. Доцільно: запровадити регулярні онлайн-прийоми (наприклад, двічі на місяць); забезпечити технічну можливість подання звернень через спеціальну форму на сайті; провести навчання працівників виконавчого апарату щодо роботи з дистанційними каналами комунікації. Це дозволить частково компенсувати відсутність очного спілкування та підтримувати постійний зв'язок із громадськістю.

Четвертим напрямком є методичне забезпечення. Для подолання виявлених проблем: ситуативного характеру взаємодії зі ЗМІ та громадськими організаціями, відсутності єдиних підходів до ведення соціальних мереж та неузгодженості комунікаційної діяльності депутатів – доцільно розробити низку внутрішніх нормативних документів, зокрема:

- Порядок взаємодії зі ЗМІ та громадськими організаціями (проект наведено в додатку 3), який би регламентував підготовку прес-релізів, проведення брифінгів, залучення громадськості до обговорень. При розробці проекту Порядку використано структуру та окремі положення типових документів, що регулюють діяльність підрозділів зі зв'язків зі ЗМІ в органах публічної влади [21, с. 1];

- Положення про інформаційну політику Одеської районної ради, яка визначає загальні принципи, відповідальних осіб та основні канали комунікації;

- Рекомендації щодо ведення офіційного вебсайту та соціальних мереж, які б визначали єдині підходи до комунікаційної діяльності (стиль, частоту оновлення та правила реагування на коментарі).

Розроблення цих документів не потребує додаткових бюджетних видатків і може бути виконане силами виконавчого апарату, що забезпечить єдині підходи до комунікації, підвищить відповідальність посадових осіб і сприятиме системності інформаційної політики.

Таким чином, запропоновані напрями вдосконалення у своїй сукупності створюють основу для підвищення ефективності системи зв'язків з громадськістю Одеської районної ради.

Висновки з другого розділу

У другому розділі здійснено комплексний аналіз комунікаційної діяльності Одеської районної ради. Встановлено, що у структурі виконавчого апарату відсутній окремий PR-підрозділ, а комунікаційні функції розподілені між різними працівниками, що свідчить про функціональну розпорошеність.

Аналіз основних каналів комунікації засвідчив, що найбільш ефективним є Facebook, тоді як вебсайт виконує переважно архівно-документальну функцію та потребує модернізації. Водночас, хоча в діяльності ради наявний двосторонній зв'язок (звернення громадян, коментарі у Facebook), він не відповідає двосторонній симетричній моделі PR за класифікацією Груніга і Ханта. Для цієї моделі потрібна системна робота зі зверненнями (централізована реєстрація, аналіз, врахування при прийнятті рішень), яка в Одеській районній раді відсутня. Фактично комунікація здійснюється переважно за моделлю публічної інформації – від ради до громадян. Виявлено ситуативний характер взаємодії зі ЗМІ та громадськими організаціями, що не передбачає формалізованих процедур. Депутатська комунікація також є несистемною – відсутні єдині стандарти роботи з виборцями та ведення соціальних мереж.

На основі виявлених проблем обґрунтовано чотири напрями вдосконалення: оптимізація організаційної структури, модернізація офіційного вебсайту, розвиток дистанційних форм комунікації в умовах воєнного стану та методичне забезпечення.

ВИСНОВКИ

У результаті написання дипломної роботи на тему «Зв'язки з громадськістю в діяльності органу публічної адміністрації (на прикладі Одеської районної ради)» виконано всі поставлені завдання та досягнуто мету дослідження.

У першому розділі роботи розкрито теоретико-правові засади організації зв'язків з громадськістю в системі публічної влади. Встановлено, що зв'язки з громадськістю в публічному управлінні – цілеспрямована діяльність органів влади, спрямована на встановлення ефективної взаємодії з громадськістю, врахування громадської думки та формування довіри. Визначено основні функції PR (комунікативна, інформаційна, іміджева, аналітична, забезпечення участі громадян) та принципи (демократичність, відкритість, достовірність, системність, оперативність, зворотний зв'язок). Проаналізовано нормативно-правову базу, що регулює PR-діяльність, зокрема Конституцію України, Закони України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про інформацію», «Про доступ до публічної інформації», «Про звернення громадян» та «Про запобігання корупції». Обґрунтовано, що найбільш ефективною для органів місцевого самоврядування є двостороння симетрична модель PR (Груніг, Хант), яка передбачає повноцінний діалог, врахування інтересів обох сторін та досягнення взаєморозуміння. Вона стала теоретичним орієнтиром для аналізу практичної діяльності Одеської районної ради.

У другому розділі проведено комплексне дослідження комунікаційної діяльності Одеської районної ради. Встановлено, що у структурі виконавчого апарату ради відсутній окремий PR-підрозділ, а комунікаційні функції розподілені між різними працівниками, для яких ця діяльність не є основною. У ході аналізу отримано такі результати:

1. Офіційний вебсайт виконує переважно архівно-документальну функцію: остання новина датована 25 березня 2022 року, розділ «Зворотний зв'язок» порожній, режим для людей з порушенням зору не працює, переклад відсутній. Порівняльний аналіз виявив невідповідність сайту більшості вимог, встановлених «Методичними рекомендаціями щодо наповнення офіційних вебсайтів органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування».

2. Facebook є найбільш ефективним каналом комунікації: забезпечує регулярне оновлення (щотижня), активний зворотний зв'язок, оперативне інформування громадськості.

3. Звернення громадян: згідно з офіційними даними, у 2023 році опрацьовано 14 звернень, у 2024 році – 7, у 2025 році – 6. Однак аналіз звітів депутатів виявив, що реальна кількість звернень більше за офіційну статистику. Загалом, комунікаційна діяльність депутатів є фрагментарною: особисті прийоми не реєструються централізовано, а використання соціальних мереж не координується із загальною стратегією ради.

4. Особистий прийом громадян обмежений з жовтня 2021 року (з початком повномасштабного вторгнення обмеження зберіглося з безпекових причин).

5. Взаємодія зі ЗМІ та громадськими організаціями має ситуативний характер: у Регламенті ради та інших документах відсутнє окреме положення, яке б регулювало цю сферу.

На основі виявлених проблем обґрунтовано чотири напрями вдосконалення:

1. Оптимізація організаційної структури – введення 2 штатних одиниць з комунікації. У разі обмеженості бюджетних ресурсів можливий перерозподіл функціональних обов'язків між наявними працівниками без додаткового фінансування.

2. Модернізація офіційного вебсайту – регулярне оновлення новин, відновлення зворотного зв'язку, коректна робота режиму для людей з порушенням зору, переклад сайту.

3. Розвиток дистанційних форм комунікації – запровадження онлайн-прийомів, подання звернень через спеціальну форму на сайті, навчання працівників.

4. Методичне забезпечення – розроблення Порядку взаємодії зі ЗМІ та громадськими організаціями, Положення про інформаційну політику, Інструкції з ведення сайту та соцмереж.

Запропоновані заходи можуть бути впроваджені в діяльність Одеської районної ради, що сприятиме підвищенню системності комунікаційної діяльності, забезпеченню прозорості та формуванню довіри до органу місцевого самоврядування.

Проведений аналіз практичної діяльності Одеської районної ради засвідчив, що наявний у раді двосторонній зв'язок не відповідає двосторонній симетричній моделі PR за класифікацією Груніга і Ханта. Для її реалізації необхідна система централізованого обліку та аналізу звернень (включно з депутатськими), а також реальний вплив громадської думки на управлінські рішення. Як показало дослідження, цього в Одеській районній раді немає – комунікація здійснюється переважно за моделлю публічної інформації. Таким чином, теоретичний орієнтир не знаходить повного втілення на практиці, що й зумовлює необхідність запропонованих у роботі напрямів вдосконалення.

Подальші дослідження можуть бути спрямовані на поглиблене вивчення цифрових інструментів комунікації (Telegram, Instagram), порівняльний аналіз різних районних рад, а також дослідження трансформації комунікацій в умовах воєнного стану.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Агафонова Н. О. Сутність зв'язків з громадськістю в системі публічного управління. *Публічне управління та регіональний розвиток*. 2018. № 1. С. 10-31. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/purr_2018_1_4 (дата звернення : 10.03.2026).
2. Байрак С. О., Пахолок В. М. Теоретико-методологічні засади дослідження взаємодії органів місцевого самоврядування і громадськості. *Acta securitatae volynienses*. 2024. № 3. С. 32-40. URL : http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis7 (дата звернення : 10.03.2026).
3. Ведення соціальних мереж в органах місцевого самоврядування : посібник / Проєкт USAID «ГОВЕРЛА», ГО «Комунікації для змін». 2023. 15 с.
4. Дейнека А. Соціальні мережі як інструмент публічного інформування та документування діяльності депутата міської ради. *Документно-інформаційні комунікації в умовах глобалізації : стан, проблеми і перспективи* : матеріали X міжнар. наук.-практ. конф., м. Полтава, 25 лист. 2025 р. Полтава, 2025. С. 256-259. URL : <https://reposit.nupp.edu.ua/files/original/13/> (дата звернення : 10.03.2026).
5. Думін Р. Механізм формування кадрового потенціалу органів місцевого самоврядування : суть та чинники. *Аграрна економіка*. 2024. № 2. С. 54-63. URL : http://agrarianeconomy.lnau.edu.ua/images/docs/ae_2024_17_2/AE-17_2_6.pdf (дата звернення : 20.04.2026).
6. Енциклопедія державного управління : у 8 т. / ред. рада : Ю. В. Ковбасюк (голова) та ін. Київ : НАДУ, 2011. Т. 8. 630 с.
7. Ємельянов В. М., Андріяш В. І., Шемчук Ю. В. Взаємодія органів місцевого самоврядування з територіальною громадою : комунікативний аспект. *Наукові праці : Державне управління*. Київ, 2016. С. 66-72.

URL : http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe (дата звернення : 20.04.2026).

8. Загальна інформація про Одеську районну раду Одеської області : внутр. документ / Одес. район. рада. Одеса, 3 с.

9. Звіти депутатів Одеської районної ради за 2023-2025 роки : зведена інформація. URL : <https://odeska-rayrada.gov.ua/zvity-deputativ-raionnoi-rady> (дата звернення : 10.05.2026).

10. Карпенко О. В., Дуда А. В. Інформаційно-комунікативна діяльність виконавчих органів місцевих рад в Україні. *Ефективність державного управління*. 2017. № 4. С. 133-140. URL : <https://epa.nltu.edu.ua/index.php/journal> (дата звернення : 15.04.2026).

11. Колянко О. В. Взаємодія органів державного управління і місцевого самоврядування з громадськістю. *Вісник Львівського торговельно-економічного університету : Економічні науки*. 2021. № 65. С. 116-122. URL : <https://www.journals-lute.lviv.ua/index.php/visnyk-econom/article/view/1042/987> (дата звернення : 15.04.2026).

12. Конституція України : офіц. текст. Харків, 2024. 56 с.

13. Лист-відповідь Одеської районної ради на запит про інформацію від № 01.2/01.01-19/26/131 від 23.04.2026. Одеса, 2026.

14. Методичні рекомендації щодо наповнення офіційних вебсайтів органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування / Секретаріат Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, Міністерство культури та стратегічних комунікацій України. Київ, 2025. 44 с.

15. Місцеві ініціативи та залучення громадськості до здійснення місцевого самоврядування : навч. посіб. для посадових осіб місцевого самоврядування. Київ : ТОВ «ПІДПРИЄМСТВО «ВІ ЕН ЕЙ», 2016. 176 с.

16. Одеська районна рада. «15 квітня, в межах соціального проєкту...» : допис у соціальній мережі Facebook. URL : <https://www.facebook.com/share/p34> (дата звернення : 14.05.2026).

17. Одеська районна рада. «Сьогодні відбулася онлайн-зустріч...» : допис у соціальній мережі Facebook. URL : <https://www.facebook.com/share/p78> (дата звернення : 14.05.2026).

18. Одеська районна рада. «Сьогодні відбулася робоча зустріч...» : допис у соціальній мережі Facebook. URL : <https://www.facebook.com/share/p/45> (дата звернення : 14.05.2026).

19. Офіційний сайт Одеської районної ради. URL : <https://odeska-raurada.gov.ua/> (дата звернення : 13.05.2026).

20. Полішкевич Л. Д. Теоретичні засади взаємодії органів місцевого самоврядування з громадськістю. *Ефективність державного управління*. 2016. Вип. 4. С. 282-289. URL : http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv (дата звернення : 20.04.2026).

21. Положення про сектор зв'язків із засобами масової інформації та роботи з громадськістю Головного управління Державної служби України з надзвичайних ситуацій у Хмельницькій області. URL : <https://km.dsns.gov.ua/upload/2/3/8/3/7/6/6/zmi.pdf> (дата звернення : 10.05.2026).

22. Про внесення змін до рішення районної ради від 29 грудня 2020 року № 13-VIII «Про затвердження структури та чисельності апарату Одеської районної ради Одеської області VIII скликання» : Рішення Одеської районної ради від 24.03.2023 р. № 181-VIII. С. 2. URL : https://rada.info/upload/users_files/43995888/docs (дата звернення : 10.05.2026).

23. Про доступ до публічної інформації : Закон України від 13.01.2011 № 2939-VI. Дата оновлення : 08.08.2025. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/1> (дата звернення : 01.05.2026).

24. Про запобігання корупції : Закон України від 14.10.2014 № 1700-VII. Дата оновлення : 07.02.2026. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/2> (дата звернення : 01.05.2026).

25. Про звернення громадян : Закон України від 02.10.1996 № 393/96-ВР. Дата оновлення : 24.01.2026. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/393/96-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення : 01.05.2026).

26. Про інформацію : Закон України від 02.10.1992 № 2657-XII. Дата оновлення : 20.01.2026. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12> (дата звернення : 01.05.2026).

27. Про місцеве самоврядування в Україні : Закон України від 21.05.1997 № 280/97-ВР. Дата оновлення : 26.02.2026. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280> (дата звернення : 01.05.2026).

28. Про статус депутатів місцевих рад : Закон України від 11.07.2002 № 93-IV. Дата оновлення : 08.01.2025. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/93-15#Text> (дата звернення : 01.05.2026).

29. Про умови оплати праці керівників та працівників виконавчого апарату Одеської районної ради Одеської області : рішення Одеської районної ради від 19.06.2024 № 240-VIII. URL : https://rada.info/upload/users_files/43995888/docs (дата звернення : 17.05.2026).

30. Пушняк С. А. Основні підходи до визначення поняття паблік рілейшнз в системі державного управління. *Наукові праці : Державне управління*. Київ, 2016. С. 104-109. URL : <http://www.irbis-nbuv.gov.ua> (дата звернення : 23.04.2026).

31. Регламент Одеської районної ради Одеської області VIII скликання : рішення Одеської районної ради від 12.03.2021 № 63-VIII.

32. Розроблення комунікаційної стратегії для органів місцевого самоврядування : практичний посібник / Проєкт USAID «ГОВЕРЛА». Київ, 2024. 48 с.

33. Рось О. Г. Функції як складова інституційної спроможності представницьких органів місцевого самоврядування в Україні. *Молодий вчений*. 2020. № 7. С. 98-102. URL : <https://molodyivchenyi.ua/index.php> (дата звернення : 25.04.2026).

34. Тарасюк Л. М., Стасюк Л. Л., Олейчук Б. В. Можливості використання соціальних мереж для взаємодії органів місцевого самоврядування з громадськістю. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія : Публічне управління та адміністрування*. 2024. № 1. С. 179-183.
URL : https://www.pubadm.vernadskyjournals.in.ua/journals/2024/1_2024/33.pdf
(дата звернення : 25.04.2026).

35. Телетов О. С., Телетова С. Г. PR як складова комунікаційної діяльності в публічному управлінні. Суми, 2021. С. 134-136.
URL : <https://repo.snau.edu.ua/bitstream/123456789/8790/1/10.pdf> (дата звернення : 25.04.2026).

36. Шотурма Н. В. Особливості забезпечення комунікативної політики органів місцевого самоврядування. *Регіональні студії*. 2021. № 26. С. 29-33.
URL : <https://dspace.uzhnu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/d3b79921-7c4d-439a-b92f-66d0ad7edd02/content> (дата звернення : 20.04.2026).

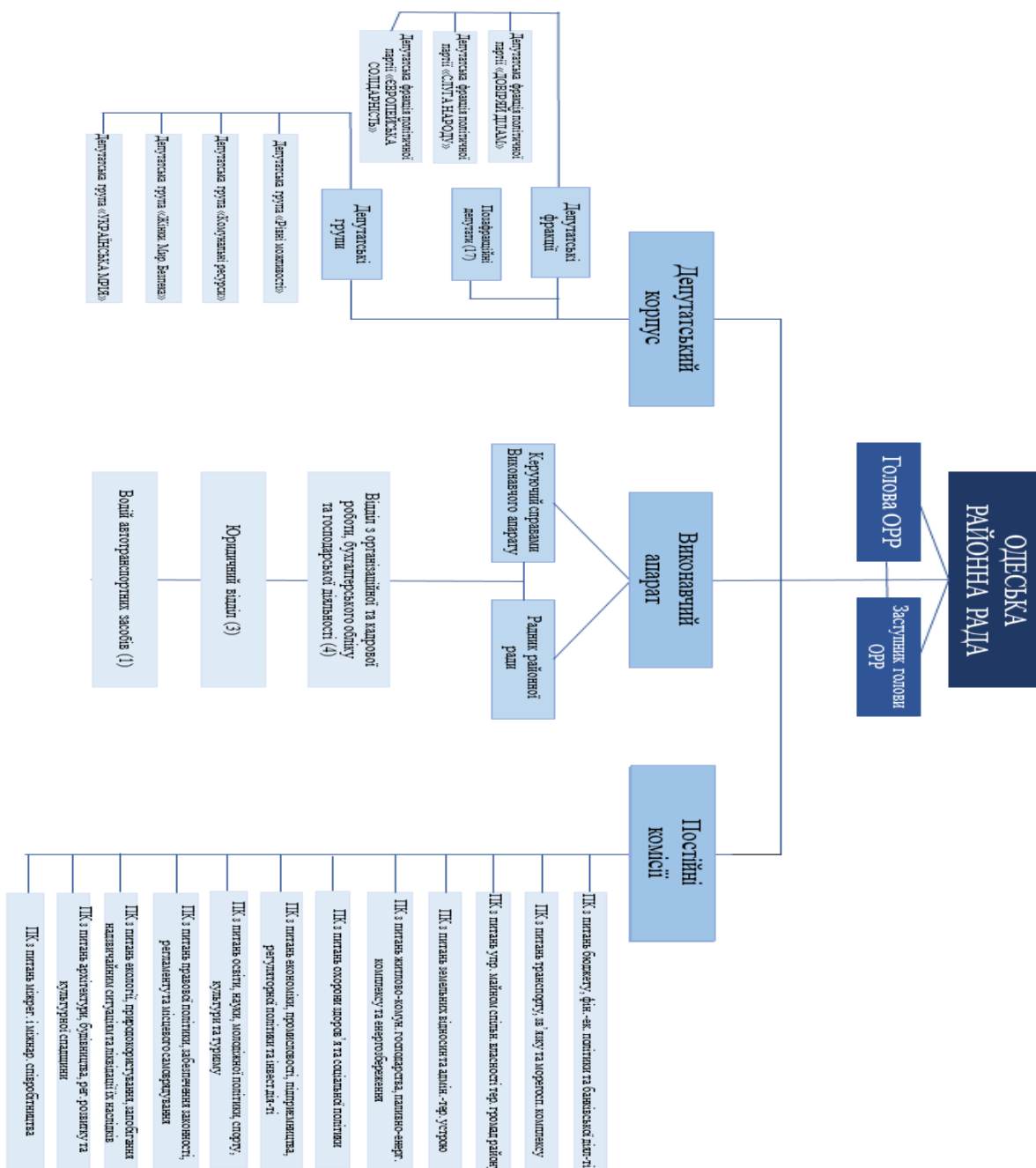
37. Facebook : офіційна сторінка Одеської районної ради.
URL : https://www.facebook.com/odeska.rayonna.rada/?locale=uk_UA (дата звернення : 13.05.2026).

38. Grunig J. E., Hunt T. *Managing Public Relations*. New York : Holt, Rinehart & Winston, 1984. 550 p.

ДОДАТКИ

Додаток А

Організаційна структура Одеської районної ради

Джерело: складено автором на основі аналізу офіційного вебсайту Одеської районної ради [19] та Рішенням Одеської районної ради від 24.03.2023 р. № 181-VIII [22].

Головна сторінка офіційного вебсайту Одеської районної ради

Пошук... [Вибрати мову](#) [RSS-Новини](#) для людей із порушенням зору [A](#) [A](#) [A](#) [K](#) [K](#) [K](#)

 Одеська районна рада
Одеська область gov.ua
місцева самоврядування України

[ГОЛОВНА](#) [ОГОЛОШЕННЯ](#) [НОВИНИ](#) [КАРТКА РАЙОНУ](#) [КОНТАКТИ](#) [ОНЛАЙН ТРАНСЛЯЦІЇ](#)

Про район >
Районна рада >
Документи
Діяльність ради >
Зворотній зв'язок >
Регуляторна діяльність
Запобігання проявам корупції >

Офіційні веб-портали

 ПРЕЗИДЕНТ УКРАЇНИ
Офіційне інтернет-представництво

Головна

Шановний відвідувач сайту!
Вітаємо Вас на офіційній сторінці веб-сайту Одеської районної ради Одеської області.

Додаток В

Рекомендована структура офіційного вебсайту Одеської районної ради

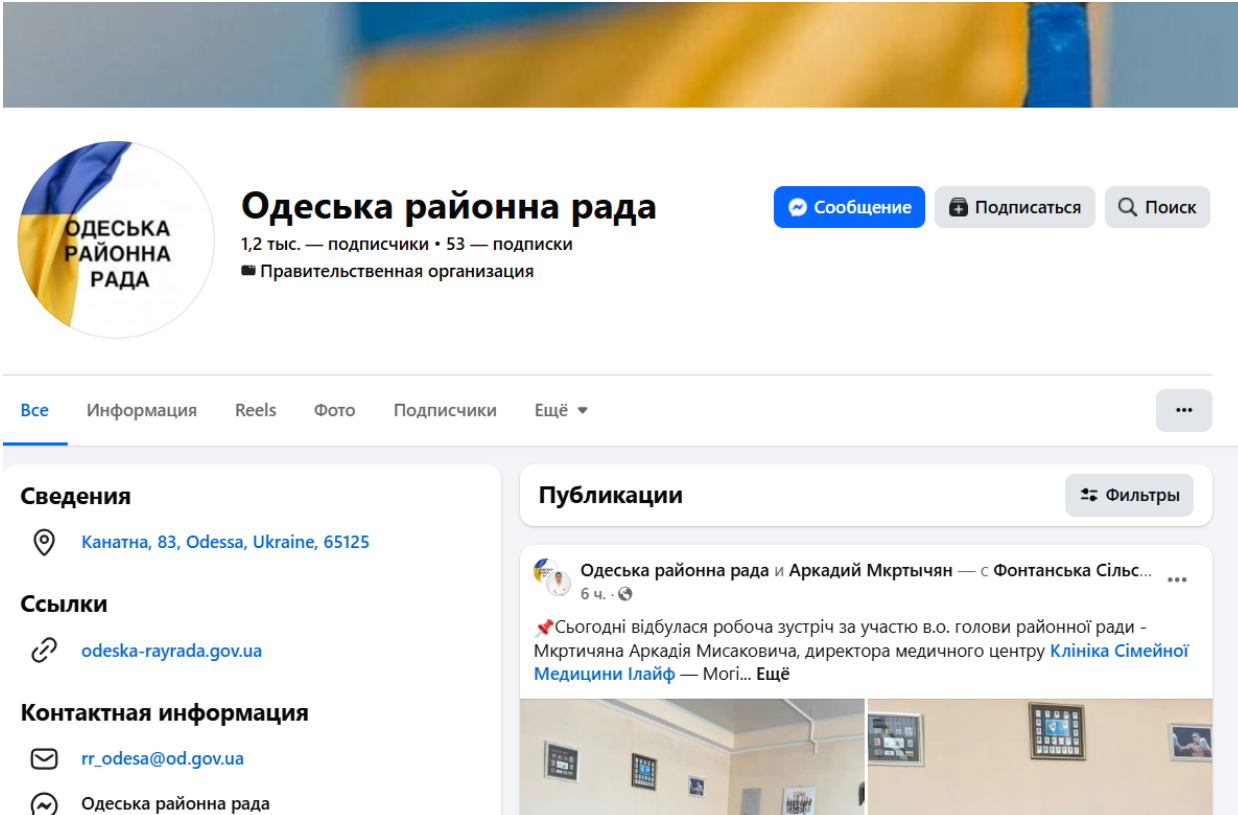
Обов'язковий розділ сайту	Вимога	Наявність на сайті
Про орган	Наявність загальних засад діяльності, структури, контактів, вакансій	<ul style="list-style-type: none"> - Контакти – є; - загальні засади діяльності, структура та вакансії відсутні
Діяльність	Наявність інформації про нормативно-правові акти, проекти актів, звіти, регуляторну діяльність, послуги, євроінтеграцію	<ul style="list-style-type: none"> - Нормативно-правові акти, проекти, звіти – є; - регуляторна діяльність застаріла (2021); - послуги та євроінтеграція відсутні
Інструменти громадської участі	Наявність інформації про доступ до публічної інформації, звернення громадян, петиції, публічні консультації, громадські ради, органи самоорганізації населення	<ul style="list-style-type: none"> - Окремого розділу немає; - підрозділи «Доступ до публічної інформації» та «Електронні петиції» – порожні; - інформація про публічні консультації, громадські ради, органи самоорганізації населення – відсутні
Публічні кошти	Наявність інформації про планування та виконання бюджету, бюджетне	<ul style="list-style-type: none"> - Окремого розділу немає; - наявний лише паспорт бюджетної програми

Продовження додатку В

	звітування, закупівлі та оплата праці	
Воєнний (надзвичайний) стан	Наявність інформації про обмеження прав людини, гуманітарну допомогу, попередження про загрози та цивільний захист	- Окремого розділу немає. - жоден із підрозділів не представлений

Джерело: складено автором на основі аналізу офіційного вебсайту Одеської районної ради [19] та Методичних рекомендацій [14].

Офіційна сторінка Одеської районної ради у Facebook

The image shows the Facebook profile page of the Odessa Regional Council. At the top, there is a header with the council's name in Ukrainian and Russian, its follower count (1,200), and buttons for messaging, following, and search. Below the header is a navigation bar with tabs for 'Все', 'Інформація', 'Reels', 'Фото', 'Підписчики', and 'Ещё'. The main content area is divided into two columns. The left column contains 'Сведения' (Location: Канатна, 83, Odessa, Ukraine, 65125), 'Ссылки' (Website: odeska-rayrada.gov.ua), and 'Контактная информация' (Email: rr_odesa@od.gov.ua, Messenger: Одеська районна рада). The right column features a 'Публикации' section with a recent post from 'Одеська районна рада и Аркадий Мкртычан' dated 6 hours ago. The post text describes a meeting with Arkady Misakovich, director of the 'Клініка Сімейної Медицини Ілайф'. Below the text is a photo of a meeting room with several framed certificates on the wall.

ОДЕСЬКА РАЙОННА РАДА

Одеська районна рада

1,2 тыс. — подписчики • 53 — подписки

Правительственная организация

Сообщение Подписаться Поиск

Все Информация Reels Фото Подписчики Ещё

Сведения

Канатна, 83, Odessa, Ukraine, 65125

Ссылки

odeska-rayrada.gov.ua

Контактная информация

rr_odesa@od.gov.ua

Одеська районна рада

Публикации Фильтры

Одеська районна рада и Аркадий Мкртычан — с Фонтанська Сільсь... 6 ч. · 🌐

📌 Сьогодні відбулася робоча зустріч за участю в.о. голови районної ради - Мкртычяна Аркадія Мисаковича, директора медичного центру **Клініка Сімейної Медицини Ілайф** — Могі... [Ещё](#)

Інформація про контакти та звернення на офіційному вебсайті ради

[ГОЛОВНА](#)
[ОГОЛОШЕННЯ](#)
[НОВИНИ](#)
[КАРТКА РАЙОНУ](#)
[КОНТАКТИ](#)
[ОНЛАЙН ТРАНСЛЯЦІЇ](#)

- Про район >
- Районна рада >
- Документи
- Діяльність ради >
- Зворотній зв'язок >
- Регуляторна діяльність
- Запобігання проявам корупції >

Офіційні веб-портали

ПРЕЗИДЕНТ УКРАЇНИ
Офіційне інтернет-представництво

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
офіційний веб-портал

Урядовий портал
веб-портал органів виконавчої влади України

ОДЕСЬКА ОБЛАСНА РАДА

ОДЕСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ

ОДЕСЬКА РАЙОННА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ

Довідкова інформація

Децентралізація
для можливості

[Одеська районна рада](#) » Контакти

Код ЄДРПОУ: 43995888

Поштовий індекс: 65012

Адреса: Вул. Канатна, будинок 83, місто Одеса, Одеський район, Одеська область, Україна

Графік роботи: пн-чт 9:00-18:00, пт 9:00-16:45; обідня перерва 13:00-13:45; вихідні: сб-нд, святкові дні

E-Mail адреса: rr_odesa@od.gov.ua

Контактні телефони: +380971580310

Голова: в.о. голови Мкртичан Аркадій Мисакович

Форма подачі електронного звернення

Прізвище, ім'я та по-батькові: *

Зміст звернення: *

Адреса електронної пошти: *

Контактний телефон:

Поштова адреса:

Прикріплений файл 1: Файл не вибрано
Розмір: до 2МБ. Розширення: *.doc, *.docx, *.rtf, *.odt, *.pdf, *.jpg, *.jpeg, *.png, *.xls, *.xlsx

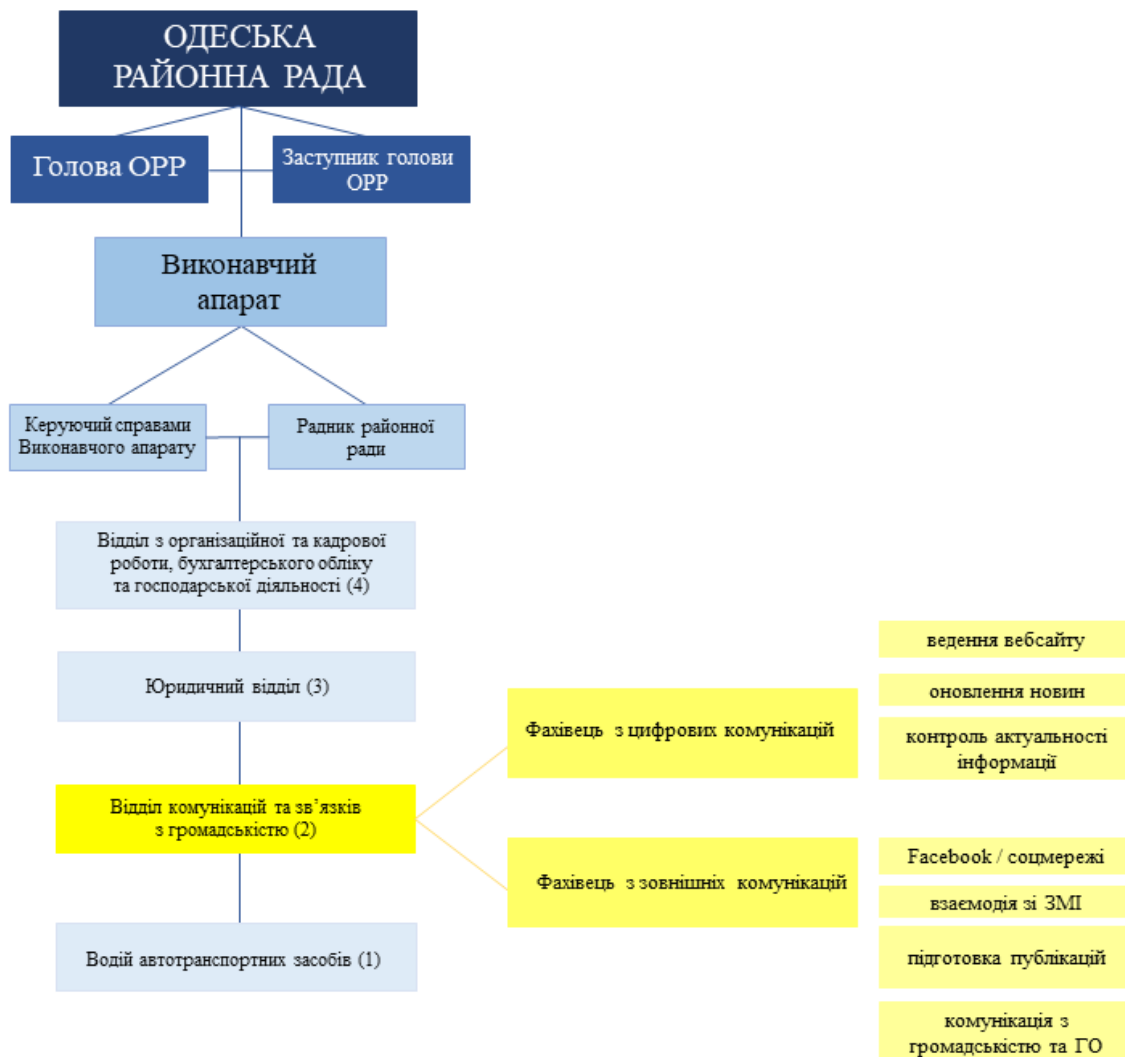
Прикріплений файл 2: Файл не вибрано

Прикріплений файл 3: Файл не вибрано

Натисніть, щоб побачити приклад **Результат з прикладу: ***

НАДІСЛАТИ ПОВІДОМЛЕННЯ

**Рекомендована організаційна структура виконавчого апарату
Одеської районної ради**

Джерело: складено автором на основі аналізу офіційного вебсайту Одеської районної ради [19] та Рішенням Одеської районної ради від 24.03.2023 р. № 181-VIII [22].

ПРОЄКТ

Порядку взаємодії зі ЗМІ та громадськими організаціями в Одеській районній раді

I. Загальні положення

1. Цей Порядок визначає основні засади, форми та процедуру взаємодії Одеської районної ради (далі – Рада) із засобами масової інформації (далі – ЗМІ) та громадськими організаціями (далі – ГО).

2. Метою Порядку є забезпечення системної, відкритої та прозорої комунікації Ради зі ЗМІ та ГО, а також залучення громадськості до обговорення рішень.

3. Дія Порядку поширюється на працівників виконавчого апарату Ради, депутатів Ради, а також на представників ЗМІ та ГО.

II. Основні принципи взаємодії

1. Взаємодія Ради зі ЗМІ та ГО ґрунтується на таких принципах: відкритості, достовірності, оперативності, системності, відповідальності.

III. Взаємодія із засобами масової інформації

1. Форми взаємодії зі ЗМІ:

- прес-релізи (не менше 1 разу на тиждень);
- брифінги (не рідше 1 разу на квартал);
- прес-конференції (не рідше 1 разу на півріччя);
- акредитація журналістів (на добровільних засадах за заявкою).

2. Акредитовані журналісти мають право: отримувати прес-релізи; бути присутніми на пленарних засіданнях Ради; брати участь у брифінгах та прес-конференціях.

IV. Взаємодія з громадськими організаціями

1. **Форми взаємодії з ГО:**

- консультації;
- громадські обговорення (не рідше 1 разу на рік);
- залучення представників ГО до робочих груп;
- круглі столи (не рідше 2 разів на рік).

2. Громадські обговорення проводяться за ініціативи Ради або за зверненням не менше ніж трьох ГО. Оголошення розміщується на сайті за 10 робочих днів. Підсумки оформлюються протоколом.

V. Відповідальні особи

1. Загальну координацію взаємодії зі ЗМІ та ГО здійснює керуючий справами виконавчого апарату Ради.

2. Безпосередню підготовку матеріалів забезпечує відповідальна особа за комунікації (штатна одиниця, введена в межах оптимізації структури).

VI. Прикінцеві положення

1. Цей Порядок затверджується розпорядженням голови Одеської районної ради.

2. Контроль за виконанням Порядку покладається на керуючого справами виконавчого апарату Ради.

3. Порядок набирає чинності з дня його затвердження.

Керуючий справами виконавчого
апарату Одеської районної ради
(ПІБ)

Джерело: складено автором на основі структури типового положення про підрозділ зв'язків зі ЗМІ в органах публічної влади [21].

Протокол аналізу звіту подібності науковим керівником

Заявляю, що я ознайомився (-лась) з Повним звітом подібності, який був згенерований Системою виявлення і запобігання плагіату щодо роботи:

Автор: Евеліна Кюркчю

Співавтор:

Назва: ЗВ'ЯЗКИ З ГРОМАДСЬКІСТЮ В ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНУ ПУБЛІЧНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ (НА ПРИКЛАДІ ОДЕСЬКОЇ РАЙОННОЇ РАДИ)

Науковий керівник: професор Олег Олександрович Долженков

Підрозділ: Кафедра освітнього менеджменту та публічного управління

Коефіцієнт подібності 1: 5.63%

Коефіцієнт подібності 2: 0%

Мікропробіли: 10

Заміна букв: 0

Інтервали: 0

Білі знаки: 0

Дата створення звіту: 2026-05-26 22:26:53.0

Після аналізу Звіту подібності констатую наступне:

Запозичення, виявлені в роботі є законними і не є плагіатом. Рівень подібності не перевищує допустимої межі. Таким чином робота незалежна і приймається.

Запозичення не є плагіатом, але перевищено граничне значення рівня подібностей. Таким чином робота повертається на доопрацювання.

Виявлено запозичення і плагіат або навмисні текстові спотворення (маніпуляції), як передбачувані спроби укриття плагіату, які роблять роботу невідповідною вимогам законодавства (Ст. 32. ЗУ Про вищу освіту, пункт 3.1, Ст. 42. ЗУ Про освіту) та вимог НАЗЯВО (Критерій 5), а також кодексу етики і процедур. Таким чином робота не приймається.

Обґрунтування:

Дата

експерт